

මූලන යුද්ධය : බනවාදී බිඳවැටීමේ තවත් අවධියක්

Currency wars: Another phase in the capitalist breakdown

2010 ඔක්තෝබර් 09

වොෂින්ටන් නගරයේ අද පැවැත්වෙන ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ සහ ලෙංක බැංකුවේ අර්ථ වාර්ෂික හමුව 1930 ගනන්වල මහා අවපාතය සංලක්ෂිත කරගත් ආර්ථික යුද්ධය හා තරගකාරී අවප්‍රමාන කිරීම විෂ්ට පසු ලෙංක ආර්ථිකයේ ඉතාමත් තීරණාත්මක බිඳවැටීමක් සනිටුහන් කරයි.

තමන්ගේ ආර්ථිකයන් එකතුනා පල් වීම හා තව තවත් ලෙංක මූල්‍ය අසමතුලිතතාවන් වර්ධනය නිසා එකස්ත් ජනපදය ප්‍රමුඛ ප්‍රධාන බලවත්තු යුදාන් මුදලේ විටිනාකම ඉහළ දමන ලෙස බලකරමින් විනයට එරෙහිව වර්ධනය වන විටෙක ආර්ථික යුද්ධයක් කරගෙන යති.

2008 සැප්තැම්බරයේ දී සිදු වූ ලෙහෙමත් බුද්ධස් බිඳවැටීමක් සමග ඇරුණුනේ යථා තත්ත්වයට පැමිනිය හැකි තාවකාලික පහත බැසීමක් නොව අඛන්ඩව කුනුවන භුගෝලිය ආර්ථික තත්ත්වයේ 1930 ගනන්වලින් පසු නොදුව විරුද්‍ය ගැටුම් තුළට පල්ලම් බැසීමේ තත්ත්වයක් වන අතර එය දෙවන ලෙංක යුද්ධයෙන් මෙපිට සිදුවන සමස්ත ආර්ථික ව්‍යුහයේම බිඳවැටීමක ආරම්භය සටහන් කරයි.

මෙම සන්තතියේ වපසරිය හා ගැඹුර පෙන්නුම් කිරීමට එක කරුනක් පමනක් වුව සැශේ, එනම් රීතිය ලිබරල් ආර්ථික විශ්ලේෂයන් විසින් වෙළඳ හා මූල්‍ය යුද්ධයක පිළිවෙත් සඳහා කරන කැඳවීමය. මහා බිඳවැටීමේ හිමිදියේ, විදේශ වෙළඳාම මත තහංචි මාලාවක් පැනවීම සඳහා, 1930 ජුනි මාසයේ දී එකස්ත් ජනපද දොන්ග්‍රසය විසින් අනුමත කළ ස්මූට් හෝලි (smoot Hawley) තීරු බඳු පනත ලිබරල් ආර්ථික කටයුත් තුළ වෙළරයට ලක් විය. එය අවසානයේ දී ලෙංක යුද්ධයට මග පැදු 1929-1932 දක්වා ලෙංක වෙළඳාම තුළ සර්පිලාකාරව පහලට කැරුණු ලෙංකය තුළ එකිනෙකට හතුරු වෙළඳ කන්ඩායම ගොඩනැගීමට මූලික වූ හේතුන්ගෙන් එකක් ලෙස පිළි ගැනීනි.

සති දෙකකට පෙර වොෂින්ටන් පෙස්ස්ට් පුවත්පතේ ආර්ථික විශ්ලේෂක රෝබට් සැමුවෙල්සන්

විනයට එරෙහිව වෙළඳ යුද්ධය සඳහා කැඳවීම කළ අතර ස්මූට් හෝලි (නීරුබද්ද) සිහිපත් කළේය. ගෙවී ගිය කාලයේ අර්ථික සහයෝගීතාවයේ අඩු කම පිළිබඳව අනතුරු ඇගැවීම් සහිත ලිපි ලේඛන ගනනාවක් එලිදැක්වූ ගිනැන්හේල් විසිම්ස් පත්‍රයේ ආර්ථික විශ්ලේෂකයක වන මාර්තින් වුල්ල දින 10කට පසු වෙනත් "කිසිම පිළියමක් නැති නිසා" විනයට එරෙහිව මූල්‍ය යුද්ධයකට කාලය එලඹ තිබෙන බව ප්‍රකාශ කළේය. රේයේ සිතිය නොහැකිව පැවති දේ අද අවශ්‍යතාව බවට පත්ව ඇත.

දකුනු කොරියාවේ සෝල් නගරයේ එන මාසයේ පැවැත්වීමට නියමිත ජී-20 ලෙංකයේ ප්‍රමුඛ රට වැළ එකත්තාවය ලබා ගැනීම සඳහා තව මූල්‍ය සමාගම නියෝජනය කරමින් ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය ආයතනය (IFF) කළ කැඳවීමක් වැඩි වන භුගෝලිය ආර්ථික ආතතිය ගිනි අවුළුවා ඇත.

ලෙංක ආර්ථිකය 2009 මුල් මාස වලදී මුහුන දුන්නාක් වැනි තත්ත්වයකට මුහුන දී සිටී යැයි ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ පාලක අධ්‍යක්ෂ වාල්ස් එව් බැලරා අනතුරු ඇගැවී ය. එම කාලයේදී කාර්මික නිෂ්පාදනය, ලෙංක වෙළඳාම හා කොටස් වෙළඳපොල 1929 ඔක්තෝබරයේ කොටස් වෙළඳපොල අරුබුදයෙන් ඉක්කිවී ව අදාළ කාලය තුළ සිදු වූවාට වැඩි වේගකින් පහත වැටෙමින් පැවතුනි.

"ලෙංක වර්ධනයේ වෙළෙයේ අඩුකම සමග රටවල් තනිවම සටන් වැදින නිසා - සහ බොහෝ අවස්ථාවල දී ඉහළ විරුකියාවන් නිසා-සාර්ව ආර්ථික වෙළඳ හා මූල්‍ය කරුණු මත තති තනි ප්‍රයත්න දැරීම දෙසට යොමු වූ ප්‍රවනතාවන් වැළැක්වීම සඳහා හඳිස් පියවර ගැනීම අවශ්‍යය" යි ඔහු ලිවිවේය.

අනෙක්නාය ගක්තිමත් වීම සඳහා ගැටු ආමන්තුනය කිරීමට හා ස්තිරසාර ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට "බහුපාරුග්‍රැවීය සාකච්ඡා" වැළට සහභාගී වන ලෙස කරන ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයක් සඳහා වූ කැඳවීම වනාහි ජී-20 කන්ඩායමේ කෙරෙන කමකට නැති කියමන් වල නව ප්‍රකාශයක් යයි පවසන බැලරා වෙළඳපොල

විශ්වසනීයත්වයට තවදුරටත් යටින් වල කැපීමේ අවධානම නිරමානය කරති සි අනතුරු අගවයි.

අද ගිනැන්හෙල් ටයිමිස් පුවත්පතේ ප්‍රකාශයට පත් කළ විවරනයන් තුළ මූල්‍ය ව්‍යාපාර නීම් කොරෝපතියකු වන ජෝර්ඩ් සේරෝස් වීනයට එරහි මුදල සම්බන්ධ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කරන කැදූවම පිළිබඳව සිය හඩු එක් කළේය. “දනාත්මක ප්‍රතිඵලයක් ලැබීමේ හැකියාව එතරම් නැතු” සි ලිවි ඔහු “එනමුත් ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව නොමැති කමෙන් ලෝකය මහා කළහයන්ගේ සහ දෙදරුම් වල කාල පරිවිෂේදයක් සඳහා මුල් ව ඇති නිසා අපි ඒ සඳහා දැඩි ප්‍රයත්නයක් දැරිය යුතුය. කෙසේ වුවද එවැනි සහයෝගීතාවන්ට ඉඩ නැත්තේ මන්ද යන්න මූල්‍ය යුද්ධයන්ගේ වර්ධනය සහ මූලයන් පිළිබඳ පරික්ෂා කිරීමෙන් පෙනේ.

2009 මූල් මාසවල දී එනම් ලොව පුරා ආන්ඩ් තමන්ගේ ආර්ථිකයන් ගොඩ දැමීමේ අරමුණෙන් උත්තේපක පොදි ක්‍රියාවට දම්මන් සිටි අවධියේ ලෝක සහයෝගීතාව පිළිබඳ සාකච්ඡා පැවතියේ ය. නමුත් එය කෙටි ආයුෂ්‍යකාලයකට ය. බුබායි බංකාලොත්හාවයේ ආසන්නයට ම ඒම සහ ග්‍රීක නය අරුධාය තුළින් ර්‍යිතා ස්වේරී නය අරුධාය ඉස්මතුවීම නිසා 2009 අවසානයත් සමග නව පරස්පර විරෝධයන් පැන නැගී ඇත.

මෙම වසරේ මැයි මාසයේ දී යුරෝපා බැංකු පද්ධතිය බිඳවැටීමකට මුහුන දුන් අතර එය යන්තම් එල්ලි රැඳී ගත්තේ යුරෝ බිඳියන 750 ක් ඇප තැබීමේ කොන්දේසි තුළිනි. මූල්‍ය වෙළඳපොල ඔවුන්ගේ න්‍යාය පත්‍රය ජාතික ආන්ඩ්වලට බල කිරීම නිසා අරුධාය ප්‍රතිපත්ති ආපසු හැරීමකට බලපැවේ ය. එවක් පටන් ඔවුහු මුදල් සම්බන්ධ උත්තේපක පොදි අවසන් කරන ලෙස හා ප්‍රේවාත් යුද කාලය පුරා කමිකරු පන්තිය විසින් දිනා ගත් ජයග්‍රහන අතුරා දැමීම එල්ල කර ගත් වියදම් කපා හැරීමේ වැඩිපිළිවෙළක් ඉල්ලුහ.

ඒ සමග ම ඉතා අඩුපොලියට ලබා දුන් ආර්ථික උත්තේපක ර්වම අයත් මාවත ඔස්සේ ගමන් කර ඇත. එක්සත් ජනපද හා ජපානය යන දෙරට තුළම මහ බැංකුව විසින් සකස් කෙරුනු කෙටි කාලීන පොලී අනුපාත කෙතරම් අඩුද යත් ආන්ඩ්වී බැඳුම්කර මිලදී ගතිමින් ප්‍රමානාත්මක සහනයන් හරහා දිගු කාලීන රේවුට වඩා පහල මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට මූල්‍ය අධිකාරීන්ට සිදුවිය.

නමුත් මෙම ක්‍රියාවන් ආර්ථික වර්ධනය ඉහළ දැමීමට සමත් වී නැත. ලෝකයේ ප්‍රධාන ආර්ථිකයන් හය තුළ එනම් එක්සත් ජනපදය ජපානය ජ්‍රීමනිය ප්‍රත්සාය එක්සත් රාජධානිය හා ඉතාලිය - මේ වසරේ දෙවන කාර්තුවේ දෙල ජාතික නිෂ්පාදනය 2008 දෙවන කාර්තුවේ මට්ටමට මේ දක්වාත් පැමින නැත. තවදුරටත් මෙම ආර්ථිකයන් පසු ගිය කාලයේ පවත්වා ගත් මට්ටමින් සියයට දහයක් පමන පහලින් ක්‍රියාත්මක වන බව තක්සේරු කෙරී ඇත.

උත්තේපක පොදි සහ පොලී රේවුට කැපීම එක්කේ නැවැත්වීම නැතිනම් බලපැමකින් තොර වීම නිසා ජාතික ආන්ඩ් ආර්ථික සහනයන් සම්පාදනය කිරීමට ඉතිරි වී ඇති එකම කුමය ලෙස තමන්ගේ මුදල්වල වට්නාකම් පහල දම්මන් අපනයන වර්ධනයට මාවතක් සොයුමින් සිටිති. නමුත් එහි ස්වභාවයෙන් ම අපනයනවලට ලෝක ආර්ථිකය සමස්තයක් හැටියට ගොඩ නැංවිය නොහැක. තරගකාරී ලෙස මූල්‍ය අගයන් පහල දැමීම, වෝල්ස්ට්‍රේට් ජ්‍රීනල් හි විශ්ලේෂනයක් මැතදී සඳහන් කර ඇති පරිදි, ජ්‍වල ආරක්ෂක බෝට්ටුවක් සම්පාදනය කිරීමට වඩා සමාන වන්නේ ගිලෙන නැවක නැවියන් එකිනොකාගේ කර මතට නැග දියමත රඳිමට උත්සාහ කිරීමකට ය.

දැන් පවතින පරස්පරය ආර්ථික ස්වභාවයක් ගනී. එසේ නමුත් මෙතෙක් නොදුවු විරු මාරාන්තික ප්‍රතිඵල දක්නට ලැබෙනු ඇත යන්න එකාත්තය.

වත්මන් තත්ත්වය පිළිබඳ විවාරයක් 1938 දී ලියන ලද හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ පාදක ක්‍රියා මාර්ගයෙහි සඳහන් ලියෝන් ලොවිස්කිගේ වවන මතකයට ගෙන එය. “දනේශ්වරය ඒ හැටියට ගත් කළ මාවතක් නොදුකී, දැන් එය ආර්ථික හා මිලිටරි විනාශයක් දෙසට ඇස් වසාගෙන රුවා යන්නේය” සි ලොවිස්කි කිවෙය.

සුදානම් කෙරී පවතින ව්‍යසනය මග හැරීමේ එක ම මාවත වන්නේ දනේශ්වර දේපල සබඳතා හා ප්‍රතිවිරෝධ ජාතික රාජ්‍ය පද්ධතිය පෙරලා දමා ලෝක ආර්ථිකය සමාජ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් නැවත ගොඩ නැගීමට කැප වූ සමාජවාදී ජාත්‍යන්තර ක්‍රියා මාර්ගය සඳහා සටන් වැඩිමින් කමිකරු පන්තියේ ස්වාධීන දේශපාලන ව්‍යාපාරයක් ගොඩ නැගීමයි. හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්ටුවේ ඉදිරි දැරුණය එයයි.

නික් ඩීමිස්